

V BRNĚ, 21. 5. 2018

KAM zveřejnila výsledky průzkumu maloobchodní sítě Prodejní plocha v Brně neroste, služby nabízí hlavně střed města

Počet prodejen a velikost prodejní plochy v Brně jsou za poslední čtyři roky stabilní. Zastavil se i trend úbytku malých obchodů. Zhruba polovina všech provozoven je v městské části Brno-střed. Nejčastějším typem zboží jsou potraviny, zmenšuje se plocha kamenných obchodů s domácími potřebami, elektronikou nebo počítači. Mezi službami vedou restaurace, kterých je kolem pěti set. Potvrdil to aktuální průzkum maloobchodní sítě Kanceláře architekta města Brna (KAM). Jde o sedmé sčítání od roku 1997. Brno je jediné město v České republice, které sleduje data za posledních dvacet let.

Průzkum poprvé organizovala kancelář městského architekta. Nově se zaměřila také na provozovny komerčních služeb a rozšířila sledované území Brna o obchodní zónu v Modřicích. Pracovníci z řad studentů mapovali umístění zařízení, sortiment, provozní dobu a v případě prodeje zboží i prodejní plochu. Data sbírali od října do prosince loňského roku a teď poslouží jako podklad pro územní plánování města.

Za rok 2017 bylo sečteno celkem **7 628 zařízení**, z toho 3 948 prodejen zboží a 3 208 provozoven služeb. Ve srovnání s čísly z roku 2013 jde o mírné navýšení o necelých dvě stě nových prodejen zboží.

Prodejní plocha prodejen zboží v Brně v roce 2017 je přes **641 tisíc metrů čtverečních**. Oproti roku 2013 je to pokles o necelých pět procent. Nejvyšší úbytky prodejní plochy zaznamenal průzkum v městských částech Bohunice, Brno-jih a Ivanovice. U většiny z nich však zmenšení plochy souvisí s náhlým zánikem prodejen typu autosalonů, autobazarů a stavebnin.

V posledních čtyřech letech se zastavil trend úbytku plochy a počtu menších prodejen pod tisíc metrů čtverečních, který se objevil po roce 2000. Naopak mírné snížení ploch lze zaznamenat u prodejen nad tři tisíce metrů čtverečních. Stále platí, že zhruba devadesát procent maloobchodní sítě tvoří malé prodejny pod dvě stě metrů čtverečních. Jejich podíl na celkové prodejní ploše je ale pouze čtvrtinový.

Vedoucí průzkumu a sociální geograf KAM Jiří Malý k tomu uvedl: „Výsledky průzkumu ukazují jen zanedbatelné změny oproti předchozím letům a potvrzují spíše stabilizaci brněnské maloobchodní sítě. Dílčí změny se týkají konkrétních typů sortimentu. Například pokračuje plošný útlum sortimentní skupiny domácích potřeb, prodeje elektroniky, počítačové techniky, knih či hudebnin, což je trend týkající se pravděpodobně i dalších měst a do jisté míry je svázán s častým využíváním internetového způsobu prodeje těchto sortimentů.“

Průzkum sledoval 86 typů sortimentu zboží a 50 typů služeb

Dlouhodobě plošně i početně nejsilnější skupinou sortimentu jsou v Brně potraviny zaujímající zhruba čtvrtinu celkové prodejní plochy. V oblasti služeb jsou nejrozšířenější skupinou pohostinství, přičemž nejčastější jsou restaurace (téměř 500 provozoven), a kavárny (přes 200). Významně zastoupeny jsou kosmetické služby, zejména kadeřnictví (přes 300), a banky (přes 100).

Nejpestřejší sortiment je v centru

Nejsilnější pozici si mezi městskými částmi drží Brno-střed, kde je koncentrována téměř polovina prodejen zboží a služeb. Střed města je charakteristický i nejvyšší pestrostí sortimentu.

„Ačkoliv vyšší počet maloobchodních zařízení lze najít i v populačně velkých městských částech jako Královo pole nebo Brno-sever, pozice městského centra je z hlediska nabídky zboží a služeb dominantní. Výsledky průzkumu naznačují, že trend oslabování maloobchodní funkce centra města patrný po roce 2000 již dále nepokračuje. Jedním z důvodů mohou být i nové strategie menších prodejců v rámci konkurenčního boje s velkými obchodními řetězci či nákupními centry,“ popsal Malý.

Většina prodejen je umístěna v parteru

Důležitým cílem průzkumu je také zachycení stavu městského parteru, tedy umístění prodejen v přízemí domů, v ulicích a náměstích. Zatímco v parteru je umístěno přes sedmdesát procent počtu prodejen zboží a přes osmdesát procent provozoven služeb, v nákupních centrech je lokalizováno dvanáct procent prodejen zboží a zhruba šest procent provozoven služeb. V nákupních centrech jsou však situovány v průměru plošně větší prodejny.

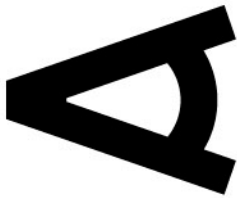
Brno je aktivní hlavně přes den

Počet otevřených prodejen roste po šesté hodině ráno. Mezi třetí a čtvrtou odpoledne je otevřeno přes pětadevadesát procent obchodů. Zavírací doba nastupuje výrazněji od páté hodiny odpoledne. V případě služeb je otevírací doba mírně posunutá, začíná kolem sedmé hodiny ranní a odpoledne je zavírání pozvolnější, odráží tak provoz restaurací, hospod a barů, které jsou otevřeny do pozdějších nočních hodin.

„Zjednodušeně lze říci, že otevírací doby prodejen jasně naznačují rozdíl mezi dnem a nocí. I přes to, že trh dnes přináší více alternativních pracovních dob vázaných na specifická zaměstnání a ekonomické činnosti, a na rozdíl od dob socialismu je těžší určit špičky a sedla ekonomické aktivity ve městě, komerční aktivita vázaná na maloobchodní síť Brna je silně spojena s nástupem bílé části dne,“ upřesnil Malý.

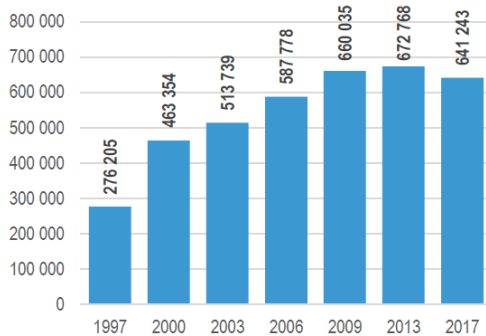
Výsledky průzkumu slouží jako **podklad pro územní a strategické plánování** města. *„Data z maloobchodu využijeme pro plánovaný průzkum budov, který se zaměří nejen na funkční využití parteru, ale i na formu a strukturu zástavby, například podlažnosti budov. Novinkou bude i to, že v následujících měsících připravíme webovou aplikaci, která data a výsledky z průzkumu přiblíží veřejnosti v jednoduché a přehledné formě,“* doplnil Malý.

Kontakt pro média: Jana Běhalová, 725 428 893, behalova.jana@kambrno.cz

Průzkum maloobchodní sítě 2017

OBR 3 | Vývoj plochy maloobchodních prodejen v Brně 1997 - 2017

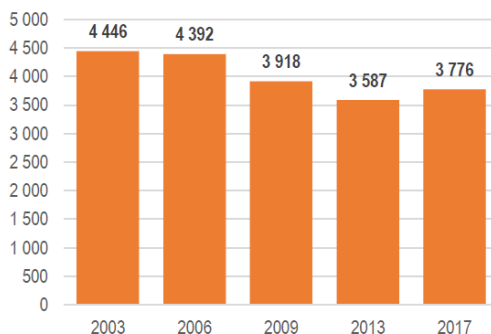

ZDROJ | Průzkum maloobchodní sítě města Brna 2017; Průzkumy maloobchodní sítě 1997 - 2013

Počet maloobchodních prodejen

Z celkového počtu 3 948 sečtených maloobchodních prodejen bylo 3 776 prodejen lokalizováno na území Brna a 172 na území Modřic (komerční zóna Modřice) (viz [tabulka 5](#)). V celkovém počtu prodejen je zahrnuto i 9 prodejních automatů. Vývoj počtu prodejen na území města Brna je znázorněn na [obrázku 4](#).

OBR 4 | Vývoj počtu maloobchodních prodejen v Brně 2003 - 2017

ZDROJ | Průzkum maloobchodní sítě města Brna 2017; Průzkumy maloobchodní sítě 2003 - 2013

Počet provozoven služeb

Nově byly v rámci průzkumu maloobchodní sítě sčítány vybrané provozovny služeb (viz kapitola 2 – Metodika průzkumu a vyhodnocení). Celkem bylo zaznamenáno 3 208 zařízení poskytujících služby (v tomto počtu je zahrnuto 208 automatů). Na území města Brna se nachází 3 166 zařízení/provozoven, na území Modřic pak 42.

TAB 6 | Počet provozoven služeb 2017

POČET	
provozovny celkem	3 208
z toho na území Brna	3 166
- z toho automaty	207
z toho na území Modřic	42
- z toho automaty	1

ZDROJ | Průzkum maloobchodní sítě města Brna 2017

TAB 4 | Plocha maloobchodních prodejen 2017

PLOCHA (m²)	
prodejny celkem	715 924
z toho na území Brna	641 243
z toho na území Modřic	74 681

TAB 5 | Počet maloobchodních prodejen 2017

POČET	
prodejny celkem	3 948
z toho na území Brna	3 776
- z toho prodejní automaty	9
z toho na území Modřic	172